

to Egenskaber. Det skal kunne ramme de planmæssige Forsømmelser, og det skal kunne give de kommunale Myndigheder en Ret til at lempe sig overfor de rent tilfældige Forsømmelser. Disse to Egenskaber styrkes ved Ændringsforslaget, og jeg tror, det er den rette Vej.

Der er anket over Ændringsforslaget om Udskrivningen. Der har den ærede Minister allerede svaret. Ogsaa Udvalget mener, at der behøves ingen Halvaarsprøve for at foretage Udskrivningen. Den kan foretages med Konfirmanderne alene uden nogen Forandring i Ændringsforslaget. — Paa Udvalgets Vegne takker jeg for Tilsutningen til Udvalgets Ændringer, takker ogsaa den ærede Minister. Hvad angaar Ændringsforslagene Nr. 25—29 vedrørende den saakaldte Friskole, er Udvalget rede til at optage den Forhandling, som den højtærede Minister tilbyder, mellem 2den og 3die Behandling om en anden Form for en øget Støtte. Paa dette Grundlag tager jeg paa Udvalgets Vegne Ændringsforslagene under Nr. 25—29 tilbage.

Formanden: Ændringsforslagene Nr. 25—29 er tagne tilbage. Ønskes noget af dem optaget? (Ophold) De er da bortfaldne.

Ordføreren (Jensen-Knudstrup): Jeg har saa et Par Bemærkninger til den ærede Mindretalsordfører, det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Jeg skal ikke foretage nogen almindelig Imødegaelse, det er Tiden ikke til, og Lejlighed er der neppe heller. Jeg vil sige om Mindretalsforslagene angaaende Religionsundervisningen, at de ere strengt taget ikke nødvendige efter den nuværende Ordning. Allerede i 1887 udgik der en kultusministeriel Skrivelse, hvori det tillodes at benytte Bibelhistorien som Grundlag for Religionsundervisningen i Folkeskolen. Jeg har nogen Føje til at tale med om den Sag, for det var en lang og meget haardnakket Strid om Religionsundervisningen i min Skole, der affødte dette Cirkulære, der endnu staar ved Kraft, en lang, mangeaarig Strid om den Frihed, som jeg havde taget mig paa egen Haand, men som Myndighederne ikke tillode mig. Jeg tog sporenstregts ind til København, til den daværende Kultusminister, som var en i aandelige Spørgsmaal frisindet Mand, for at tale min Sag for ham og fik Lov til i en Time at udvikle mine pædagogiske

Anskuelser. Jeg maatte have en Irettesættelse, sagde Ministeren, fordi jeg havde øvet Selvtægt, men i Grunden holdt han med mig. „En Næse skal De have,“ sagde han, og da jeg blev noget bekymret ved dette Udfald af min Mission, lagde han venligt Haanden paa min Skulder og sagde: „Den dør De saagu ikke af“.

Jeg har altsaa nogen Grund til at kunne tale med om det. Og hvad det angaar at tage Børnene ud af Skolen i Religionstimerne, da tillader Loven af 1851 Forældre, der staa uden for Folkekirken, at tage deres Børn bort fra Religionstimerne, naar de sørge for, at de faa Undervisning i de almindelige moralske Begreber, som det hedder i Loven. Men jeg vil ellers gerne, naar Tiden kommer, deltage i en Forhandling med Mindretallet om en Omordning af dette Forhold, og en meget videre gaaende Omordning af dette Forhold, end her foreslaas.

Jeg vil gerne dertil føje nogle Bemærkninger om Mindretallets stærke Udtalelser i Betænkningen om Landsbyskolens ringe Værd i Sammenligning med Købstadskolen. Saa vidt jeg forstod, sluttede det ærede Medlem for Langeland (Guldbrandsen) sig til den Betragtning, at Landsbyskolen stod meget under Købstadskolen. Jeg tror, det er en grundig Fejltagelse, og jeg vil gerne sige det i denne Sal, hvor baade Landboernes og Købstadboernes Repræsentanter sidde som Kolleger, at det er kun, naar man anlægger en ganske udvortes Maalestok, det holder Stik. Ser man paa, hvor mange Fag Skolen kan tage ind, hvor store Pensaden kan meddele, hvor mange Klasser, den kan inddeles i, hvor mange Timer den kan give hver Klasse, hvor fint Materiel den har, og hvor pragtfulde Bygninger den kan rejse, saa er Købstadskolen ganske vist meget højere paa Straa end den tarveligere Landsbyskole. Men det er en meget uvirkelig Maalestok at anlægge, naar der er Spørgsmaal om Undervisningens Standpunkt og Udbyttet for Opdragelsen. Jeg tror, at lige saa vist som Købstadskolen staar højere, naar den ydre, mekaniske Maalestok anlægges, lige saa vist staar den gode Landsbyskole, som den findes nu, hvor Skoleloven er gennemført, og hvor der findes 4 Klasser, ja selv 2-Klasseskolen, med Hensyn til Udbytte for Barnets Liv, Udvikling af Barnets Karakter, Forstandsliv og Følelsesliv, over, ja endogsaa betydelig over den almindelige Købstadskole. Det hænger nøje sammen med en Række Forhold,